

Екомито СВАМ серйозно загрожує безпеці України: дослідження GMK Center

14:28 29.04.2026 Ср
3 хв

СВАМ посилює ризики для нацбезпеки, зокрема ослаблення промислової бази може вдарити по обороноздатності

 СЕРГІЙ НОВІКОВ

Аналітики GMK Center проаналізували загрози СВАМ для безпеки України (фото: Getty Images)

Запровадження механізму вуглецевого коригування імпорту (СВАМ) поглиблює структурні дисбаланси української економіки, посилює залежність від міжнародної фінансової допомоги та створює довгострокові ризики для промисловості і національної безпеки.

Про це пише [РБК-Україна](#) з посиланням на аналітичне дослідження [GMK Center](#).

Читайте також: [Чим Україні загрожує екомито СВАМ: тривожний прогноз доктора технічних наук](#)

Зміна економічної моделі України через війну

Згідно з дослідженням, війна вже суттєво змінила економічну модель України. Внаслідок руйнування експортно-орієнтованої промисловості та логістики зростання ВВП сповільнюється: у 2026 році воно очікується на рівні близько 1,8%. Водночас дисбаланси в економіці зростають: дефіцит зведеного бюджету сягне 19,4% ВВП, дефіцит зовнішньої торгівлі - 26,5%, а частка державних витрат - понад 61% ВВП.

Ключову роль у підтримці макрофінансової стабільності наразі відіграє зовнішня допомога. У 2025 році вона оцінюється у близько 52 млрд доларів, однак, як зазначають аналітики, ці кошти не формують внутрішнього економічного розвитку, а значною мірою спрямовуються на покриття дефіцитів і стимулюють зростання імпорту.

СВАМ створює додатковий тиск на економіку

На цьому тлі СВАМ створює додатковий тиск на економіку: за оцінками GMK Center, у 2026-2030 роках Україна може втратити до 3,9 млрд доларів експорту металургійної продукції та ще 3,6 млрд доларів податкових надходжень. Загальні втрати ВВП, з урахуванням ланцюгів постачання, можуть сягнути 6 млрд доларів, або до 2,1% ВВП.

Прогнози аналітиків

Аналітики також прогнозують скорочення експорту української металургії до ЄС до 1,75 млрд доларів до 2030 року. При цьому сукупні платежі СВМ для українських виробників у 2026-2030 роках можуть становити близько €1,2 млрд, що співставно з дворічним обсягом інвестицій у галузь.

"СВМ має дискримінаційний характер щодо країн із нижчим рівнем доходу, які не можуть забезпечити масштабне фінансування декарбонізації", - зазначається в дослідженні.

Окрему увагу аналітики звертають на соціальні наслідки. Металургійна галузь традиційно забезпечує зайнятість у промислових регіонах, зокрема поблизу лінії фронту. Скорочення виробництва може призвести до втрати десятків тисяч робочих місць, зростання міграції та посилення соціальної напруги.

Можливості компенсації за рахунок інших секторів

Водночас можливості компенсувати ці втрати за рахунок розвитку інших секторів обмежені. За оцінками GMK Center, альтернативні галузі не здатні швидко замінити до 2 млрд доларів експорту, 0,9 млрд доларів інвестицій та 1,6 млрд доларів податкових надходжень, які генерує металургія.

У дослідженні наголошується, що СВМ також посилює ризики для національної безпеки:

- ослаблення промислової бази може вплинути на обороноздатність країни;
- зростання залежності від зовнішньої допомоги - створити додаткові макрофінансові ризики.

Аналітики підкреслюють, що без додаткових механізмів підтримки та адаптації, зокрема фінансування декарбонізації за участі ЄС, СВМ може прискорити деіндустріалізацію України.

Ситуація зі СВМ для України

Як відомо, [Єврокомісія не передбачила винятку для України у механізмі екомита СВМ](#) попри те, що Україна має на нього право за статтею "форс-мажор".

У ЄК заявили, що вплив СВМ на українську економіку буде "мінімальним". Але ці оцінки є відірваними від реальності: насправді, через екомито СВМ Україна втратить 5% ВВП вже у 2026 році. Загалом прогноз на цей рік - мінус 4,8% економіки, падіння експорту до ЄС на 7,8% і просідання переробної промисловості на 13,1%.

Тиск відчувається вже зараз: експорт довгого прокату до ЄС впав на 60%, труб - на 44%. Завод [АрселорМіттал Кривий Ріг](#) вже заклав два свої підприємства: без роботи лишилися більше трьох тисяч людей.

Не пропустіть головне! Підпишіться на наші оновлення в Google!

Або читайте нас там, де вам зручно!

Більше по темі:

НОВИНИ

Перший транш з 90 млрд від ЄС піде на дрони: названо терміни виплати

АНАЛІТИКА

Мілан Леліч
керівник рубрик Політика та Світ

Росія прагне повернути те, чим володіла до краху СРСР: інтерв'ю з головою військового комітету НАТО

НОВИНИ

Новини України

Війна в Україні

Економіка

Світ

Надзвичайні події

ПОЛІТИКА

БІЗНЕС

Економіка

Фінанси

Авто

Tech

Енергетика

АНАЛІТИКА

Статті

Інтерв'ю

Точка зору

ЖИТТЯ

Гроші

Зміни

Освіта

Суспільство

РОЗВАГИ

Шоу бізнес

Поради

Гороскопи

Свята

Цікаве

Спорт

LIFESTYLE

Психологія

Їжа

Подорожі

Здорове життя

[Про компанію](#)

[Редакційна політика і стандарти](#)

[Як стати нашим автором](#)

[Правила користування](#)

[Правова інформація](#)

[Політика конфіденційності](#)

[Контакти](#)

[Команда](#)

[Вакансії в РБК-Україна](#)

[Розмістити рекламу](#)

Інформаційний портал «РБК-Україна» має тримовну версію (українську, російську та англійську), головна сторінка portalу - <https://www.rbc.ua>. Фотографії, зображення належать їх правовласникам. Всі фотографії на Порталі, авторами яких є журналісти «РБК-Україна», розміщені на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International. Редакція «РБК-Україна» може не поділяти точку зору авторів. Оціночні судження не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості. За достовірність та зміст реклами відповідальність несе рекламодавець. Матеріали, позначені плашкою: «Прес-релізи», «Спецпроект», «Партнерський матеріал», «Promo», «Благодійність», «Резонанс» розміщуються на правах реклами і призначені, як правило, для осіб, які досягли 21-річного віку. «Новини компанії» - це інформаційний формат, що охоплює новини, події та оголошення, пов'язані з діяльністю компанії, базуються на пресрелізах, які випускають самі компанії, і за які редакція не несе відповідальність. Онлайн-медіа «РБК-Україна» призначене для осіб віком від 21 року.